

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

15 март 2012 година *

„Авторски права и сродните им права — Директива 2006/115/ЕО — Членове 8 и 10 — Понятия „ползвател“ и „публично съобщаване“ — Излъчване на звукозаписи чрез радио- и/или телевизионни приемници, поставени в хотелските стаи“

По дело C-162/10

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от High Court (Commercial Division) (Ирландия) с акт от 23 март 2010 г., постъпил в Съда на 7 април 2010 г., в рамките на производство по дело

Phonographic Performance (Ireland) Limited

срещу

Ирландия,

Attorney General,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н К. Lenaerts, председател на състав, г-н J. Malenovský (докладчик), г-н E. Juhász, г-н G. Arestis и г-н T. von Danwitz, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,

секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 април 2011 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Phonographic Performance (Ireland) Limited, от г-жа H. Sheehy, solicitor, подпомагана от г-н J. Newman, BL,
- за Ирландия, от г-н D. O’Hagan, в качеството на представител, подпомаган от г-н E. Fitzsimons и г-н J. Jeffers, BL,
- за гръцкото правителство, от г-жа G. Papadaki, г-жа M. Germani и г-жа G. Alexaki, в качеството на представители,

* Език на производството: английски.

- за италианското правителство, от г-н P. Gentili, в качеството на представител,
- за френското правителство, от г-н J. Gstalter, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от г-жа J. Samnadda и г-жа S. La Pergola, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 юни 2011 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 8 и 10 от Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, [сродни на] авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 376, стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 14).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Phonographic Performance (Ireland) Limited (наричано по-нататък „PPL“) и Ирландия.

Правна уредба

Международна правна уредба

- 3 На 20 декември 1996 г. Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) приема в Женева както Договора на СОИС за изпълненията и звукозаписите (наричан по-нататък „WPPT“), така и Договора на СОИС за авторското право. С Решение 2000/278/ЕО на Съвета от 16 март 2000 година (ОВ L 89, стр. 6; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 20, стр. 212) тези два договора са одобрени от името на Европейската общност.
- 4 Съгласно член 2, букви б), г) и ж) от WPPT:

„За целите на този международен договор:

- б) „фонограма“ е записът на звука на [изпълнение] или на друг звук, или на възпроизведен звук със средства, различни от тези на кинематографията или аудиовизията;

[...]

- г) „продуцент на фонограма“ е физическото или юридическото лице, което [...] поема инициатива и[...] носи отговорност за първия запис на звука на [изпълнението], друг звук или възпроизведен звук;

[...]

- ж) „[публично съобщаване]“ на [изпълнение] или на фонограма означава представянето пред обществена аудитория чрез всякакви [...] средства, с изключение на разпространение в ефир, на звук от [изпълнение, звук] или възпроизведен звук, записан под формата на

фонограма; за целите на член 15 [изразът „публично съобщаване“] включва [създаването на възможност обществената аудитория да чуе] звук или възпроизведен звук, записан под формата на [...] фонограма“.

5 Член 15 от WPPT има следното съдържание:

„1. Изпълнителите и продуцентите на фонограми притежават право на еднократно [справедливо] възнаграждение за пряко или непряко ползване на фонограми, публикувани [...] [с търговска цел за излъчване] или за целите на [публично съобщаване].

2. Националните законодателства на договарящите се страни [могат] да съдържат разпоредби във връзка с еднократното [справедливо] възнаграждение, платимо от по[лзвателя] на изпълнителя или на продуцента на фонограма, или съвместно на изпълнителя и на продуцента на фонограма. В случай че отношенията между изпълнителя и продуцента на фонограми не [са уредени от] споразумение, договарящите се страни имат право да приемат законодателен акт, уреждащ [...] разпределението на сумата на еднократното [справедливо] възнаграждение между изпълнителя и продуцента на фонограми.

3. В нарочно уведомление до генералния директор на Световната организация за интелектуална собственост] всяка от договарящите се страни има право да декларира, че ще прилага разпоредбите [...] на параграф 1 единствено по отношение на [определени видове] ползване, че ще [ограничи по друг начин прилагането на тези разпоредби] или че разпоредбите няма да бъдат прилагани.

4. За целите на този член предоставените на обществена аудитория фонограми посредством жична или безжична технология по начин, позволяващ достъп до такива фонограми във време и на място по избор на отделните членове на обществената аудитория, се счита за [публикуване] с търговски цели“.

Правна уредба на Съюза

6 Съгласно съображения 5, 7 и 16 от Директива 2006/115:

„(5) Творческата и художествената работа на авторите и изпълнителите има нужда от адекватен доход като основа за по-нататъшна творческа и художествена работа, а инвестициите, по-специално необходими за производството на звукозаписи и филми, са твърде големи и рискови. Възможността за осигуряване на този доход и възвръщане на инвестициите може да бъде гарантирана ефективно [само] чрез адекватна правна закрила на съответните носители на права.

[...]

(7) Законодателството на държавите членки следва да бъде сближено, така че да не противоречи на международните конвенции, върху които се основават законите за авторското право и сродните му права в много от държавите членки.

[...]

(16) Държавите членки могат да предвидят по-обширна закрила за носителите на права, сродни на авторското право, отколкото изискват разпоредбите, установени в настоящата директива по отношение на излъчването и публичното съобщаване“.

7 Член 7 от Директива 2006/115 гласи:

„1. Държавите членки предвиждат за [артистите] изпълнители[...] изключително право да разрешават или забраняват записването на техните изпълнения.

2. Държавите членки предвиждат за излъчващите организации изключително право да разрешават или забраняват записването на техните предавания, независимо от това дали тези предавания се излъчват [по жичен или безжичен път], включително чрез кабел или сателит.

3. Кабелният разпространител няма правото, предвидено в параграф 2, когато той само препредава чрез кабел предаванията на излъчващите организации“.

8 Член 8, параграф 2 от тази директива предвижда:

„Държавите членки предвиждат право, чрез което се гарантира, че ползвателят заплаща еднократно справедливо възнаграждение, ако [публикуван с търговска цел] звукозапис[...] или [презапис] на този звукозапис се използва за излъчване по безжичен път или за какъвто и да е вид публично съобщаване, както и се гарантира, че това възнаграждение се поделя между съответните [артисти] изпълнители и продуценти на звукозаписи. При липса на съгласие между [артистите] изпълнители[...] и продуцентите на звукозаписи, държавите членки могат да установят условията за поделяне на възнаграждението помежду им“.

9 Член 10 от посочената директива има следното съдържание:

„1. Държавите членки могат да предвиждат ограничения на правата, посочени в настоящата глава, по отношение на:

а) личното използване;

[...]

2. Независимо от разпоредбата на параграф 1, всяка държава членка може да предвиди за закрилата на [артисти] изпълнители, продуценти на звукозаписи, излъчващи организации и продуценти на първоначален запис на филми същите ограничения, каквито предвижда за закрилата на авторското право върху произведения на литературата и изкуството.

Независимо от това, принудителни лицензи могат да се предвиждат, само доколкото съответстват на Римската конвенция.

3. Посочените в параграфи 1 и 2 ограничения се прилагат [само] в някои специфични случаи, които не противоречат на нормалното използване на обектите, както и не засягат по необоснован начин законните интереси на носителя на правото“.

10 Директива 2006/115 кодифицира и отменя Директива 92/100/ЕИО на Съвета от 19 ноември 1992 година относно правото на отдаване под наем и в заем и относно някои права, сродни на авторското право в областта на интелектуалната собственост (ОВ L 346, стр. 61; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 120).

- 11 Съгласно съображение 9 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230):

„Всяка хармонизация на авторското право и сродните му права трябва да се основава на висока степен на закрила, тъй като такива права са основни за интелектуалното творчество. Тяхната защита спомага, за да гарантира поддържането и развитието на творческия процес в интерес на авторите, артистите изпълнители, продуцентите, потребителите, културата, промишлеността и публиката като цяло. Интелектуалната собственост следователно е призната за неразделна част от собствеността“.

- 12 Член 3 от тази директива гласи:

„1. Държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното [съобщаване] на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

2. Държавите членки предвиждат [за изброените по-долу лица] изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:

- а) за [артистите] изпълнители[...] — на [записите] на техните изпълнения;
- б) за продуценти на звукозаписи — на техните звукозаписи;
- в) за продуцентите [на първоначалния запис на филми, по отношение] на оригинала и копията на техните филми;
- г) за радио- и телевизионните организации — за [записа] на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

3. Правата, посочени в параграфи 1 и 2, не се изчерпват чрез акт на публично [съобщаване] или предоставяне на публично разположение, както е определено в настоящия член“.

Национално право

- 13 Член 97 от Закона от 2000 г. за авторското право и сродните му права (Copyright and Related Rights Act 2000, наричан по-нататък „Законът от 2000 г.“) предвижда:

„1. При спазване на параграф 2 не е нарушение на авторското право върху звукозапис, предаване или кабелна програма предоставянето им за слушане или гледане, ако те се слушат или гледат:

- а) в част от помещенията, в които могат да пренощуват обитатели или приходящи лица;
- б) като част от осигуряването на грижи, предоставяни само или главно на обитатели или приходящи лица.

2. Параграф 1 не се прилага към попадащите в приложното поле на този параграф части от помещения, в които за достъпа до частите от помещенията, където има възможност за слушане или гледане на звукозаписа, предаването или кабелната програма, се събира отделна такса“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 14 PPL е дружество за колективно управление на авторски права, което осъществява представителство във връзка с правата върху звукозаписи или фонограми в Ирландия, които имат продуцентите на звукозаписи.
- 15 Главното производство се отнася до иск, предявен от PPL срещу Ирландия, с който PPL, от една страна, желае да се постанови, че като е приела и запазила в сила член 97 от Закона от 2000 г. тази държава е нарушила член 4 ДЕС, и от друга, иска обезщетение за вредите от това неизпълнение.
- 16 PPL твърди, че поради предвиденото в член 97, първа алинея от Закона от 2000 г. освобождаване от отговорност лицата, които стопанисват хотели и туристически пансиони (наричани по-нататък заедно „хотелите“), не са му платили справедливо възнаграждение за използването в хотелски стаи в Ирландия на звукозаписи — част от звукозаписите, за които PPL е издало лицензия — чрез устройство, предоставено от лицата, които отговарят за стопанисването на тези хотели, в рамките на доставяните от последните лица услуги.
- 17 Освобождаването от отговорност на хотелиерите, които разпространявали закриляни звукозаписи, нарушавало някои европейски директиви, приети в областта на правата, сродни на авторското право, съгласно които продуцентите на звукозаписи имали правото да получат справедливо възнаграждение, когато техните звукозаписи се използват при определени обстоятелства.
- 18 High Court (Commercial Division) уточнява, че в случая по главното производство става въпрос само за звукозаписи или фонограми, слушани от клиентите в хотелски стаи в Ирландия, но не и в други части от тези хотели. Той счита, че не става въпрос и за интерактивно предаване или за предаване „при поискване“.
- 19 Освен това според запитващата юрисдикция, ако в стаите на хотела си в Ирландия хотелиерът постави радио- или телевизионни приемници, до които разпространява по кабел или чрез друга технология централно получаван сигнал, той не е длъжен съгласно член 97, параграф 1 от Закона от 2000 г. да заплати справедливо възнаграждение на продуцентите на звукозаписи за звукозаписите, излъчени по телевизията или радиото.
- 20 Аналогично, тя счита, че ако хотелиерът постави в стаите на хотела си друго устройство и предостави на разположение на своите клиенти звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които те могат да слушат с помощта на това устройство, съгласно член 97, параграф 1 от Закона от 2000 г. същият пак не е длъжен да плати справедливо възнаграждение на продуцентите на звукозаписи.
- 21 В допълнение, макар запитването по същество да се отнася до използването на звукозаписи в хотелските стаи, според запитващата юрисдикция член 97, параграф 1 от Закона от 2000 г. води и до премахването на изискването за справедливо възнаграждение за такова използване в болниците, клиниките, домовете с медицинско обслужване, местата за лишаване от свобода или други подобни институции.
- 22 На последно място, тя уточнява, че разглежданите в настоящото производство звукозаписи са публикувани с търговска цел.

- 23 Във връзка с това посочената юрисдикция приема, че предвид разликите между правата, закриляни с член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 и с член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, на контекста, в който е използван изразът „публично съобщаване“ и на целта на съответните разпоредби, Съдът не би трябвало да даде на понятието „публично съобщаване“ същото значение като това в Решение от 7 декември 2006 г. по дело SGAE (C-306/05, Recueil, стр. I-11519).
- 24 При тези условия High Court (Commercial Division) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Хотелиер, който поставя в стаите на клиентите радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, представлява ли „ползвател“, извършващ „публично съобщаване“ на звукозапис, който може да бъде възпроизведен в предаване, за целите на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 [...]?
 - 2) Ако отговорът на първия въпрос е утвърдителен, член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 [...] задължава ли държавите членки да предвидят правото на заплащане на справедливо възнаграждение от хотелиера, в допълнение към справедливото възнаграждение, заплащано от радиотелевизионния оператор за възпроизвеждането на звукозаписа?
 - 3) Ако отговорът на първия въпрос е утвърдителен, член 10 от Директива 2006/115 [...] позволява ли на държавите членки да освободят хотелиерите от задължението да заплащат „еднократно справедливо възнаграждение“ на основание „лично използване“ по смисъла на член 10, параграф 1, буква а) от [тази директива]?
 - 4) Хотелиер, който предоставя в стаята на клиент устройство (различно от радио- или телевизионен приемник) и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизвеждат или слушат с помощта на устройството, представлява ли „ползвател“, извършващ „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 [...]?
 - 5) Ако отговорът на четвъртия въпрос е утвърдителен, член 10 от Директива 2006/115 [...] позволява ли на държавите членки да освободят хотелиерите от задължението да заплащат „еднократно справедливо възнаграждение“ на основание „лично използване“ по смисъла на член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115 [...]?”.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 25 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на излъчван звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 26 Като начало следва да се напомни, че съгласно член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 държавите членки предвиждат право, чрез което се гарантира, че ползвателят заплаща еднократно справедливо възнаграждение, ако публикуван с търговска цел звукозапис или презапис на този звукозапис се използва за излъчване по безжичен път или за какъвто и да е вид публично съобщаване.

- 27 От тази разпорежба следва, че лицето, което използва звукозапис с оглед излъчване или публично съобщаване, трябва да се разглежда като „ползвател“ по смисъла на посочената разпорежба.
- 28 При това положение следва да се прецени дали в случай като разглеждания по главното производство е налице „публично съобщаване“.
- 29 Що се отнася до понятието „публично съобщаване“ по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 92/100, кодифицирана с Директива 2006/115, в точка 76 от Решение от 15 март 2012 г. по дело SCF (C-135/10) Съдът е постановил, че то предполага индивидуализирана преценка. Това е така и що се отнася до самоличността на ползвателя и до въпроса за използването на въпросния звукозапис (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 78).
- 30 Освен това Съдът е уточнил, че за целите на тази преценка трябва да се отчитат няколко допълнителни критерии, които не са самостоятелни и са взаимозависими. Ето защо те трябва да се прилагат както поотделно, така и във взаимодействието им едни с други, като се има предвид, че в различните конкретни случаи те могат да имат много променлив интензитет (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 79).
- 31 На първо място, сред тези критерии Съдът е подчертал неоспоримата роля на ползвателя. Всъщност този ползвател извършва публично съобщаване, когато, бидейки напълно наясно с последиците от своите действия, предоставя на клиентите си достъп до излъчвано предаване, което съдържа закриляното произведение. Без намесата на посоченото лице излъчваното произведение по принцип не би могло да достигне до клиентите, макар те да се намират в зоната на разпространение на въпросното предаване (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 82).
- 32 На второ място, Съдът е уточнил някои елементи, характерни за понятието „публика“.
- 33 В това отношение Съдът е приел, че „публиката“ трябва да се състои от неопределен брой потенциални адресати и от доста голям брой лица (вж. в този смисъл Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 84).
- 34 Що се отнася най-напред до „неопределеността“ на публиката, Съдът напомня, че според определението на понятието „публично съобщаване“, дадено в речника на СОИС, който, макар да няма задължителна правна сила, все пак допринася за тълкуването на понятието „публика“, става въпрос за това „съответното произведение [...] да се направи възприемаемо по всякакъв подходящ начин от лица по принцип, а не от определени лица, спадащи към частна група“ (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 85).
- 35 На следващо място, що се отнася до критерия „доста голям брой лица“, Съдът уточнява, от една страна, че неговата цел е да укаже, че понятието „публика“ съдържа определен праг *de minimis*, което изключва от това понятие твърде малкия, дори незначителен, кръг от засегнати лица (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 86). От друга страна, за да се определи този брой, следва да се отчетат кумулативните последици, които произтичат от предоставянето на произведенията на разположение на потенциалните адресати. В това отношение е важно да се установи не само колко лица имат едновременно достъп до едно и също произведение, но и колко от тях имат последователно достъп до него (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точки 86 и 87).
- 36 На трето място, Съдът е приел, че ако доходоносният характер на публичното съобщаване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 не е ирелевантен, то при наличието на правото на справедливо възнаграждение с предимно икономическо естество, което артистите

изпълнители и продуцентите на звукозаписи имат съгласно член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, това трябва да важи на още по-силно основание (вж. в този смисъл Решение по дело SCF, посочено по-горе, точки 88 и 89).

- 37 Така според Съда изложеното трябва да се разбира в смисъл, че публиката, сред която се извършва посоченото съобщаване, от една страна, е целево търсена от ползвателя, и от друга, е възприемчива по един или друг начин по отношение на съобщаването от ползвателя, а не е случайно „привлечена“ (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 91).
- 38 С оглед именно на тези критерии и в съответствие с индивидуализираната преценка, посочена в точка 29 от настоящото решение, следва да се прецени дали в случай като разглеждания по главното производство хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, извършва публично съобщаване по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 39 Въпреки че поначало националните юрисдикции са тези, които трябва да определят дали това е така в конкретния случай и да извършат всички крайни фактически преценки в това отношение, все пак се налага изводът, що се отнася до главното производство, че Съдът разполага с всички необходими данни, за да прецени дали е налице такова публично съобщаване.
- 40 Най-напред следва да се отбележи, че в разглеждания от запитващата юрисдикция случай, при който хотелиер поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, по подобие на делото, по което е постановено посоченото по-горе Решение по дело SGAE (точка 42), макар клиентите на хотела да се намират в зоната на покритие на носителя на сигнала на звукозаписите, същите могат да достигнат до тези клиенти само ако хотелиерът съзнателно предприеме съответните действия. Ето защо в случая неговата роля е неоспорима по смисъла на точка 31 от настоящото решение.
- 41 На следващо място, що се отнася до клиенти на хотел като разглежданите в главното производство, следва да се посочи, че клиентите на хотела са неопределен брой потенциални адресати, доколкото достъпът на тези клиенти до услугите на посочения хотел по принцип е следствие от самостоятелно направения от всеки от тях избор и е ограничен само от капацитета за настаняване във въпросния хотел. Ето защо в този случай всъщност става въпрос за „лица по принцип“ по смисъла на точка 34 от настоящото решение.
- 42 Освен това, в съответствие с точка 33 от настоящото решение по отношение на броя на потенциалните адресати следва да се отбележи, че Съдът вече е постановил, че клиентите на всеки хотел са доста голям брой лица, поради което трябва да се разглеждат като публика (вж. Решение по дело SGAE, посочено по-горе, точка 38).
- 43 На последно място, що се отнася до доходоносния характер, посочен в точки 36 и 37 от настоящото решение, налага се изводът, че в настоящия случай клиентите на хотела могат да бъдат квалифицирани като „целево търсени“ и „възприемчиви“.
- 44 Всъщност с действията на лицето, което стопанисва хотел, насочени към предоставяне на достъп на клиентите му до излъчваното произведение, се извършва допълнителна услуга, която има значение за престижа на хотела, а оттам и за цената на стаите (вж. в този смисъл Решение по дело SGAE, посочено по-горе, точка 44). В допълнение, така е възможно да бъдат привлечени още клиенти, заинтересовани от тази допълнителна услуга (вж. по аналогия Решение от 4 октомври 2011 г. по дело Football Association Premier League и др., C-403/08 и C-429/08, Сборник, стр. I-9083, точка 205).
- 45 Ето защо в случай като разглеждания по главното производство излъчването от хотелиера на звукозаписи има доходоносен характер.

- 46 От предходните съображения следва, че в случай като разглеждания по главното производство хотелиерът извършва „публично съобщаване“ по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 47 С оглед на изложеното дотук на първия въпрос следва да се отговори, че хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на излъчван звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.

По втория въпрос

- 48 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, по силата на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 е длъжен да заплати справедливо възнаграждение за възпроизвеждането на излъчван звукозапис в допълнение към възнаграждението, заплащано от радиотелевизионния оператор.
- 49 Като начало следва да се напомни, че по отношение на понятието „публично съобщаване“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 Съдът вече е уточнил, че хотелиер, който извършва публично съобщаване, предава закриляно произведение на нова публика, т.е. на публика, която авторите на закриляното произведение не са взели предвид, когато са разрешили неговото използване с първоначалното публично съобщаване (вж. в този смисъл Решение по дело SGAE, посочено по-горе, точки 40 и 42).
- 50 Нужно е да се подчертае, че елементът „нова публика“, изведен от цитираната в предходната точка съдебна практика, трябва да се отчита и при прилагането на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 51 Когато хотелиер публично съобщава звукозапис, излъчван в стаите на неговите клиенти, той използва самостоятелно този звукозапис и го изпраща на публика, отделна от и допълнителна спрямо публиката, визирана с първоначалното съобщаване. В допълнение, както бе установено в точка 45 от настоящото решение, посоченият хотелиер извлича от това излъчване икономическа полза, отделна от ползата, получена от радиотелевизионния оператор или от продуцента на звукозаписи.
- 52 Ето защо при това положение хотелиерът е длъжен съгласно член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 да заплати справедливо възнаграждение за публичното съобщаване на този звукозапис в допълнение към възнаграждението, заплащано от радиотелевизионния оператор.
- 53 В това отношение няма как да се приеме доводът на Ирландия, че от думите „или“ и „еднократно“, използвани в член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, следвало, че хотелиерът не трябва да заплаща възнаграждение за публичното съобщаване на звукозаписите, ако радиотелевизионният оператор вече е заплатил справедливо възнаграждение за използването на звукозаписите в неговите предавания.
- 54 Всъщност с използването на думата „еднократно“ в тази разпоредба законодателят на Съюза е искал да подчертае, че държавите членки не са длъжни да предвидят, че ползвателят ще плаща няколко отделни възнаграждения за едно и също публично съобщаване, така че това еднократно възнаграждение, както ясно следва от второ изречение от тази разпоредба, ще бъде поделено между различните получатели на справедливото възнаграждение — артистите изпълнители и продуцентите на звукозаписи. Що се отнася до съчинителния съюз „или“,

съдържащ се в израза „по безжичен път или за какъвто и да е вид публично съобщаване“, той трябва да се тълкува в смисъл, че възнаграждение се дължи както при излъчване, така и при публично съобщаване.

- 55 С оглед на изложеното дотук на втория въпрос следва да се отговори, че хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, по силата на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 е длъжен да заплати справедливо възнаграждение за възпроизвеждането на излъчван звукозапис, в допълнение към възнаграждението, заплащано от радиотелевизионния оператор.

По четвъртия въпрос

- 56 С четвъртия си въпрос, който следва да бъде разгледан на трето място, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти не радио- и/или телевизионни приемници, а друго устройство и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизведат или слушат с помощта на устройството, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 57 При това положение Съдът следва да провери дали съображенията, които обосновават отговора му на първия въпрос, са релевантни и в хипотезата, при която хотелиер предоставя на клиентите си устройство, различно от радио- и/или телевизионен приемник, и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизведат или слушат с помощта на устройството.
- 58 В това отношение следва да се посочи, че понятието „публично съобщаване“, което се съдържа в член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, трябва да се тълкува при съблюдаване на съответните понятия, използвани по-специално в WPPT, и то по съвместим с тях начин, като същевременно се отчитат контекстът, в който те са използвани, и целта на релевантните разпоредби от съответните международни актове (вж. Решение по дело SCF, посочено по-горе, точка 55).
- 59 В член 2, буква ж) от WPPT, който се отнася до публичното съобщаване и се позовава на член 15 от този договор, е уточнено, че въпросното понятие включва и създаването на възможност обществената аудитория да чуе звук или възпроизведен звук, записан под формата на фонограма.
- 60 При това положение понятието „публично съобщаване“, което фигурира в член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, трябва да се тълкува в смисъл, че включва и създаването на възможност публиката да чуе звук или възпроизведен звук, записан под формата на фонограма.
- 61 Този извод впрочем се подкрепя от самия текст на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, в който е уточнено, че той се отнася до „какъвто и да е вид“ публично съобщаване, т.е. всяка възможна и осъществима форма на съобщаване.
- 62 Хотелиер, който поставя в стаите на клиентите си устройство, различно от радио- или телевизионен приемник, и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизведат или слушат с помощта на устройството, предоставя двата елемента, които създават възможност да бъдат чути звуците или възпроизведените звуци, записани на въпросните звукозаписи, и материалния носител на тези звуци или възпроизведени звуци, а именно звукозаписите.

- 63 Следователно тази форма на съобщаване попада в приложното поле на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, тълкуван в светлината на член 2, буква ж) от WPPТ във връзка с член 15 от WPPТ.
- 64 Както следва от точка 57 от настоящото решение, доколкото четвъртият въпрос се различава от първия само относно формата на излъчване на звукозаписите, по отношение на хотелиера и неговите клиенти от това може да се направи извод, че в рамките на двата въпроса се касае за едни и същи лица.
- 65 Ето защо може да се допусне, от една страна, че хотелиерът трябва да се разглежда като „ползвател“ по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115, и от друга, че клиентите на този хотел трябва да се разглеждат като „публика“ по смисъла на тази разпоредба, освен ако не е налице особено обстоятелство, което може да доведе Съда до различен извод.
- 66 В това отношение следва да се прецени дали особената форма на излъчване чрез устройство и звукозаписите върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизвеждат или слушат с помощта на устройството, е възможно да доведат до различен извод от направения в точка 40 от настоящото решение.
- 67 Случаят обаче не е такъв. Доколкото хотелиер, който поставя в стаите на хотела си подобно устройство и такива звукозаписи по този начин предоставя на клиентите двата необходими елемента, благодарение на които разглежданите произведения могат да достигнат до тях, всъщност без предприетите от хотелиера действия клиентите не биха имали достъп до тези произведения. Следователно неговата роля е неоспорима.
- 68 Ето защо при липсата на друго специално обстоятелство, което да е необходимо да се разгледа, трябва да се заключи, че при положение като разглежданото в главното производство е извършено „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115.
- 69 С оглед на изложеното дотук на четвъртия въпрос следва да се отговори, че хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти не радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, а друго устройство и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизвеждат или слушат с помощта на устройството, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115. Следователно той е длъжен да заплати „справедливо възнаграждение“ по смисъла на тази разпоредба за излъчването на посочените звукозаписи.

По третия и петия въпрос

- 70 С третия и петия въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115, който предвижда ограничение на предвиденото в член 8, параграф 2 от тази директива право на справедливо възнаграждение, когато става въпрос за „лично използване“, допуска държавите членки да освободят хотелиера, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от посочената директива, от задължението да заплати такова възнаграждение.
- 71 Като начало следва да се уточни — както отбелязва генералният адвокат в точка 153 от заключението си — че за да се определи дали хотелиерът може да се позовава на ограничението, изведено от „личното използване“ по смисъла на член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115, значение има не дали клиентите на хотела използват произведението за лични нужди, а дали самият хотелиер го използва за лични нужди.

- 72 „Личното (частното) използване“ на закриляно произведение, публично съобщено от неговия ползвател, обаче съдържа вътрешно противоречие, доколкото „публиката“ по дефиниция „не е частна“.
- 73 Следователно в хипотезата на публично съобщаване по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 ограничението, изведено от „личното използване“ по смисъла на член 10, параграф 1, буква а) от посочената директива, няма как да се приложи.
- 74 Това тълкуване обаче не може да лиши последната разпоредба от нейното полезно действие. Всъщност тя запазва по-широко приложно поле, като се отнася до случаите на използване, което не се изразява в публично съобщаване, а в друг вид използване, като например „записване“ по смисъла на член 7 от споменатата директива.
- 75 Освен това да се допусне ползвателят да се възползва от ограничението по член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115, когато извършва публично съобщаване като разглежданото в главното производство, би било в разрез с разпоредбите на член 10, параграф 3 от тази директива, съгласно който това ограничение се прилага само в някои специфични случаи, които не противоречат на нормалното използване на произведението или на другия закрилян обект и не засягат по необоснован начин законните интереси на носителя на правото.
- 76 Всъщност такова тълкуване би освободило ползвателя от задължението да заплаща справедливо възнаграждение за формите на използване на произведението с търговска цел, а това би засегнало по необоснован начин законните интереси на артистите изпълнители, защитени именно с правото на справедливо възнаграждение.
- 77 С оглед на изложеното дотук на третия и петия въпрос следва да се отговори, че член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115, който предвижда ограничение на предвиденото в член 8, параграф 2 от тази директива право на справедливо възнаграждение, когато става въпрос за „лично използване“, не допуска държавите членки да освободят хотелиера, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от посочената директива, от задължението да заплати такова възнаграждение.

По съдебните разноски

- 78 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на излъчван звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за правото на отдаване под наем и в заем, както и за някои права, [сродни на] авторското право в областта на интелектуалната собственост.**
- 2) Хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, по силата на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115 е длъжен да заплати справедливо възнаграждение за възпроизвеждането на излъчван звукозапис в допълнение към възнаграждението, заплащано от радиотелевизионния оператор.**

- 3) Хотелиер, който поставя в стаите на своите клиенти не радио- и/или телевизионни приемници, до които подава излъчван сигнал, а друго устройство и звукозаписи върху материален носител или в дигитална форма, които могат да се възпроизвеждат или слушат с помощта на устройството, е „ползвател“, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 2006/115. Следователно той е длъжен да заплати „справедливо възнаграждение“ по смисъла на тази разпоредба за излъчването на посочените звукозаписи.
- 4) Член 10, параграф 1, буква а) от Директива 2006/115, който предвижда ограничение на предвиденото в член 8, параграф 2 от тази директива право на справедливо възнаграждение, когато става въпрос за „лично използване“, не допуска държавите членки да освободят хотелиера, който извършва „публично съобщаване“ на звукозапис по смисъла на член 8, параграф 2 от посочената директива, от задължението да заплати такова възнаграждение.

Подписи